



دستورالعمل اجرایی فرصت مطالعاتی داخل کشور اعضای هیئت علمی  
دانشگاه اراک در جامعه و صنعت

خرداد ۱۴۰۱





این دستورالعمل پیرو ابلاغ شیوهنامه فرصت مطالعاتی اعضای هیئت علمی دانشگاهها و موسسات پژوهشی در جامعه و صنعت (مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به شماره ۳۲۰۱ مورخ ۹۷/۶/۱۷) تدوین شده است. شیوهنامه مذکور به منظور برقراری ارتباط موثر، مسنجم و پایدار میان دانشگاه با جامعه و صنعت، افزایش شناخت اعضای هیئت علمی از فضای کار در جامعه و صنعت، کمک به شناسایی و رفع مشکلات علمی و تخصصی مبتلا به جامعه و صنعت، عملیاتی کردن یافته‌های علمی اعضای هیئت علمی، جهت‌دهی به پژوهش‌های دانشگاه و گسترش دانش و فناوری مورد نیاز جامعه و صنعت، تدوین و ابلاغ شده است. بر اساس بندهای ۲ مواد ۱۲ و ۱۴ آئین‌نامه استخدامی اعضای هیئت علمی، گذراندن فرصت مطالعاتی در جامعه و صنعت برای اعضای هیئت علمی که از ابتدای سال ۱۳۹۸ دوره پیمانی یا رسمی آزمایشی خود را آغاز می‌کنند، الزامی است.

#### ماده ۱- تعاریف و اختصارات

❖ دانشگاه: دانشگاه اراک

❖ واحد عملیاتی فعال در جامعه/صنعت: شرکت، سازمان، کارخانه یا بنگاه تولیدی/خدماتی اعم از دولتی و غیر دولتی فعال که متقاضی استفاده از تخصص اعضای هیئت علمی دانشگاهها در راستای شناسایی و ارائه راه‌حل برای مشکلات تخصصی خود هستند. شرکت‌های دانش بنیان صنعتی (تولیدی نوع ۲) با فعالیت مرتبط با زمینه تخصصی عضو هیئت علمی نیز می‌توانند متقاضی میزبانی از عضو هیئت علمی باشند.

❖ فرصت مطالعاتی: دوره معینی است که طی آن عضو هیئت علمی دانشگاه که واجد شرایط مذکور در ماده ۲ این شیوهنامه باشد، در واحد عملیاتی حضور یافته و به پژوهش و مطالعه می‌پردازد.

❖ متقاضی: عضو هیئت علمی متقاضی استفاده از فرصت مطالعاتی در جامعه/صنعت

❖ مامور: عضو هیئت علمی که دوره فرصت مطالعاتی خود را پس از تایید هیئت رئیسه دانشگاه در واحد عملیاتی آغاز نموده

است

#### ماده ۲- شرایط، ضوابط و الزامات متقاضی

۲-۱- زمینه استفاده از تخصص متقاضی باید در واحد عملیاتی موجود باشد.



۲-۲- اولویت انتخاب واحد عملیاتی با واحدهای داخل استان است و تنها در صورت عدم وجود واحدهای مرتبط با تخصص متقاضی یا عدم موافقت واحدهای موجود در استان و یا در صورت ایجاد ظرفیت جدید برای دانشگاه، با حضور متقاضی در واحدهای خارج از استان موافقت خواهد شد.

۲-۳- امکان استفاده از فرصت مطالعاتی برای اعضای محترم هیئت علمی که دارای سمت اجرایی در دانشگاه هستند وجود ندارد.

۲-۴- متقاضی نبایستی در دو سال اخیر رکود علمی داشته باشد. اعضای هیئت علمی که سابقه کمتر از دو سال دارند، در صورت ارزیابی مناسب از فعالیتهای علمی و حضور ایشان در سالهای استخدامی سپری شده، می توانند از فرصت مطالعاتی استفاده نمایند.

۲-۵- دوره فرصت مطالعاتی در جامعه/صنعت برای متقاضی پیمانی حداقل ۶ ماه تمام وقت یا ۱۲ ماه نیمه وقت و برای متقاضی رسمی-آزمایشی و رسمی-قطعی ۳ ماه تمام وقت یا ۶ ماه نیمه وقت است\*. حضور تمام وقت به معنی حضور ۵ روز کاری در هفته و نیمه وقت به معنی حضور حداقل دو روز کاری در هفته است.

\* مدت فرصت مطالعاتی غیرالزامی (تشویقی) نیز ۳ ماه تمام وقت و یا ۶ ماه نیمه وقت می باشد.

۲-۶- برای استفاده مجدد متقاضی (به جز فرصتهای مطالعاتی الزامی)، بایستی از تاریخ تایید اتمام فرصت مطالعاتی قبلی، حداقل ۵ برابر طول دوره فرصت مطالعاتی قبلی، گذشته باشد. مدت مرخصی بدون حقوق و یا ماموریت پژوهشی بیشتر از یک سال نیز به این مدت اضافه می شود.

۲-۷- مامور در دوره تمام وقت فعالیت آموزشی ندارد و تنها در راهنمایی و مشاوره دانشجویان می تواند فعالیت کند.

۲-۸- در دورههای پاره وقت موظفی آموزشی عضو هیئت علمی بسته به میزان حضور در واحد عملیاتی و با موافقت گروه می تواند تا نصف کاهش یابد.

۲-۹- مامور در دوره فرصت مطالعاتی، مجاز به اشتغال در سازمان دیگر یا گذراندن فرصت مطالعاتی دیگری نیست.

۲-۱۰- در شرایط بسیار خاص، با تشخیص هیئت رئیسه دانشگاه، در خصوص این که عضو هیئت علمی پیمانی از تجربه کافی در جامعه/صنعت برخوردار است یا در رشتههایی که امکان فرصت مطالعاتی فراهم نباشد، دانشگاه یک فعالیت جایگزین را برای فرصت مطالعاتی الزامی تعیین می کند. فعالیت جایگزین از بین موارد زیر تعیین می گردد:

• انجام پایان نامه های تحصیلات تکمیلی در جامعه/صنعت (کارشناسی ارشد معادل یک و نیم ماه تمام وقت، دکتری معادل

سه ماه تمام وقت)



- تولید یک محصول فناورانه
- ثبت یک اختراع داخلی (با گواهی از سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران) یا بین‌المللی (Euro Patent یا US Patent)
- انجام ماموریتی خاص از طرف دانشگاه

بررسی درخواست مورد جایگزین و همچنین کفایت و تایید نتیجه به عهده کمیته ارزیابی است. در این خصوص دو نفر عضو هیئت علمی با تخصص مرتبط به پیشنهاد معاون پژوهشی دانشگاه می‌تواند به کمیته ارزیابی اضافه گردد.

### ماده ۳- شیوه اجرا

- ۳-۱- رایزنی و جلب موافقت واحد عملیاتی توسط متقاضی
  - ۳-۲- تحویل نامه موافقت واحد عملیاتی به دفتر ارتباط با جامعه و صنعت دانشگاه
  - ۳-۳- تکمیل فرم درخواست فرصت مطالعاتی در جامعه/صنعت توسط متقاضی شامل برنامه جامع علمی-تحقیقاتی مد نظر متقاضی در واحد عملیاتی
- \* تبصره ۱: برنامه مطالعاتی متقاضی بایستی کاملاً علمی-پژوهشی و فناورانه باشد و با نیازهای واحد عملیاتی مد نظر در جامعه/صنعت و تخصص عضو هیئت علمی تطبیق داشته باشد. جزییات تکالیف متقاضی در قالب فرم درخواست و برنامه مطالعاتی متقاضی در جامعه/صنعت، ارائه می‌شود.
- ۳-۲: تبصره ۲: درخواست متقاضی و نامه موافقت واحد عملیاتی برای استفاده از فرصت مطالعاتی می‌بایست حداقل دو ماه قبل از تاریخ مدنظر متقاضی برای شروع دوره به دفتر ارتباط با جامعه و صنعت ارائه شده باشد.
  - ۳-۴- تعیین جانشین آموزشی-پژوهشی توسط متقاضی (در صورت درخواست فرصت مطالعاتی تمام وقت)
  - ۳-۵- بررسی و تایید درخواست و برنامه علمی-تحقیقاتی متقاضی در شورای گروه تخصصی و شورای دانشکده
  - ۳-۶- بررسی و تایید درخواست و برنامه علمی-تحقیقاتی متقاضی در دفتر ارتباط با جامعه و صنعت و هیئت رئیسه دانشگاه
- \* تبصره ۱: اعتبار واحد عملیاتی باید به تایید مدیر ارتباط با جامعه و صنعت دانشگاه برسد.
- ۳-۷- بررسی و تایید درخواست متقاضی در هیئت رئیسه دانشگاه
  - ۳-۸- هماهنگی متقاضی با واحد عملیاتی برای انعقاد تفاهم‌نامه بین دانشگاه و واحد عملیاتی



۳-۹- صدور حکم ماموریت و معرفی متقاضی به واحد عملیاتی

۳-۱۰- حضور متقاضی در واحد عملیاتی (تمام وقت: ۵ روز کاری در هفته / پاره وقت: حداقل ۲ روز کاری در هفته)

۳-۱۱- ارائه گزارش فرصت مطالعاتی مامور به معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه؛

الف: ارائه گزارش از پیشرفت برنامه فرصت مطالعاتی هر سه ماه یک بار

ب: ارائه گزارش جامع به همراه دستاوردهای فرصت مطالعاتی در انتهای دوره (حداکثر یک ماه پس از پایان ماموریت)

ج: برگزاری وبینار/سمینار ارائه تجربیات فرصت مطالعاتی

۳-۱۲- دریافت نامه تایید واحد عملیاتی مبنی بر تطابق دستاوردها با نیاز واحد

۳-۱۳- ارزیابی درخواست، برنامه علمی-تحقیقاتی (پروپوزال) و گزارش پایانی هیئت علمی توسط کمیته‌ای متشکل از مدیر ارتباط

با جامعه و صنعت دانشگاه (دبیر کمیته)، مدیر امور پژوهشی دانشگاه و معاون پژوهشی دانشکده مربوطه

#### ماده ۴- امتیازات فرصت مطالعاتی در جامعه و صنعت

۴-۱- بر اساس بندهای ۲ ماده ۱۲ و ۱۴ آیین نامه استخدامی اعضای هیات علمی، گذراندن فرصت مطالعاتی در جامعه/صنعت برای اعضای هیئت علمی که از ابتدای ۱۳۹۸ دوره پیمانی یا رسمی آزمایشی خود را آغاز می‌کنند، الزامی است. این دسته از اعضا می‌بایست در هر مرحله از تبدیل وضعیت، یک بار از فرصت مطالعاتی در جامعه/صنعت استفاده کرده باشند. بدین معنی که برای تبدیل از پیمانی به رسمی آزمایشی یک بار و برای تبدیل از رسمی آزمایشی به رسمی قطعی نیز یک بار دیگر (به مدت ۳ ماه تمام وقت و یا ۶ ماه نیمه وقت) در صنعت حضور داشته باشند.

۴-۲- حقوق و مزایای عضو هیئت علمی در مدت فرصت مطالعاتی، مطابق با حکم استخدامی وی توسط دانشگاه پرداخت می‌شود.

۴-۳- عضو هیئت علمی در طول دوره فرصت مطالعاتی، مانند سایر اعضای هیئت علمی، از حمایت‌ها و تسهیلات موجود در دانشگاه (گرنٹ و ...) بهره‌مند خواهد بود.

۴-۵- حکم فرصت مطالعاتی در جامعه/صنعت در زمره امتیازات خدمات اجرایی عضو هیئت علمی محسوب شده و با توجه به آیین‌نامه‌های مربوط از جمله ترفیع و ارتقای مرتبه، حداکثر حائز ۲ امتیاز می‌شود. این امتیاز با توجه به مدت زمان فرصت و کیفیت گزارش و دستاوردها لحاظ می‌شود. بدیهی است در صورت استفاده از شرایط جایگزینی، این امتیاز به عضو هیات علمی تعلق نمی‌گیرد.



۴-۶- واحد عملیاتی می‌تواند بر اساس مقررات داخلی خود به عضو هیات علمی از طریق عقد قرارداد پژوهشی با دانشگاه، متناسب با ساعات حضور ایشان در آن واحد، حق تحقیق پرداخت کند. بدیهی است عقد قرارداد ارتباط با جامعه/صنعت با مبلغ بیش از حق تحقیق عضو هیئت علمی، به منظور اجرای طرح‌های تحقیقاتی با هدایت عضو هیئت علمی و همکاری سایر اعضای هیئت علمی و دانشجویان در طول دوره فرصت مطالعاتی مورد تاکید دانشگاه است.

۴-۷- در صورتی که در حین و یا پس از اتمام دوره فرصت مطالعاتی، عضو هیئت علمی مبادرت به تعریف پارساهای تحصیلات تکمیلی با همکاری واحد عملیاتی نماید، از کلیه مزایای مندرج در آئین‌نامه پارساهای تقاضامحور برخوردار می‌شود.

#### ماده ۵- شرایط و تعهدات واحد عملیاتی

۵-۱- ارائه نامه‌ای مبنی بر تقاضای واحد عملیاتی جهت طی دوره فرصت مطالعاتی عضو هیئت علمی با ذکر زمان شروع، مدت، نحوه حضور (تمام وقت-نیمه وقت)، نحوه عقد قرارداد واحد عملیاتی با دانشگاه (موضوع بند ۴-۵: پرداخت ماهیانه به عضو هیئت علمی یا واگذاری قرارداد تحقیقاتی به متقاضی فرصت مطالعاتی در جامعه/صنعت) به معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه و همچنین تایید برنامه علمی-تحقیقاتی متقاضی.

۵-۲- در انتهای دوره فرصت مطالعاتی، واحد عملیاتی نامه‌ای مبنی بر تایید و خاتمه ماموریت تعریف شده برای مامور، به دانشگاه ارسال می‌نماید.

#### ماده ۶- نحوه ارزیابی و داوری گزارش

داوطلب استفاده از فرصت مطالعاتی در جامعه/صنعت باید برنامه مورد تحقیق، فعالیت‌های علمی و دستاوردهای علمی و دستاوردهای مورد انتظار خود در این دوره را به دقت عنوان کند. پرسشنامه مربوطه جهت درج اطلاعات مربوط به برنامه تحقیق تنظیم شده که لازم است پس از تکمیل توسط متقاضی، به فرم درخواست استفاده از فرصت مطالعاتی در جامعه/صنعت ضمیمه شده و به تایید واحد عملیاتی برسد. تایید فرصت مطالعاتی در جامعه/صنعت منوط به ارزیابی مناسب از دستاوردهای برنامه مطالعاتی ارائه شده توسط متقاضی در کمیته ارزیابی (بند ۳-۱۱) خواهد بود. تایید اتمام موفق فرصت مطالعاتی از مقایسه نتایج به دست آمده در پایان ماموریت با دستاوردهای پیش‌بینی شده و نظر کارشناسی واحد عملیاتی در پایان دوره صورت می‌گیرد.



گزارش نهایی فقط یک بار می‌تواند مورد بازنگری و اصلاح قرار گیرد. در صورت نیاز به بازنگری، گزارش اصلاح شده می‌بایست حداکثر ظرف مدت دو ماه در دفتر ارتباط با جامعه و صنعت اعلام وصول شود. در صورت رد گزارش، عضو هیئت علمی تا یک سال نمی‌تواند درخواست فرصت مطالعاتی جدید نماید.

در صورت نیاز، کمیته ارزیابی فرصت مطالعاتی می‌تواند گزارش را جهت داوری، به دو کارشناس با تخصص مرتبط ارجاع دهد.